

Zápis zo stretnutia poskytovateľov ambulantných sociálnych služieb

Miesto konania: Gréckokatolícka charita Prešov

Účastníci: Zástupcovia sociálnych služieb - denných stacionárov a domovou sociálnych služieb ambulantnou formou a terénnej opatrovateľskej služby (Charita Košice, Spišská katolícka charita, Gréckokatolícka charita Prešov, Iskra života, Dom detí Božieho milosrdenstva a ďalší).

1. Otvorenie a cieľ stretnutia

Stretnutie bolo zvolané z iniciatívy poskytovateľov, ktorí sú členmi APSSvSR, ktorí vnímajú **vážne ohrozenie a riziká** v súvislosti s pripravovanými zmenami v legislatíve a financovaní sociálnych služieb. Hlavným cieľom bolo prediskutovať aktuálne problémy, identifikovať najväčšie hrozby a dohodnúť sa na spoločnej stratégii presadzovania záujmov ambulantných služieb.

2. Kľúčové oblasti diskusie

- **Problémy s financovaním zo strany samospráv:**
 - Obce a mestá sa často vyhýbajú povinnosti platiť zákonom stanovený príspevok (Nechcú sa zmluvne zaviazat' poskytovať v druhom polroku zákonný finančný príspevok 119 €/mesiac/klient).
 - Mnohí poskytovatelia sú nútení uzatvárať nevýhodné zmluvy na nižšie sumy (napr. 30 € – 69 €), aby vôbec prežili.
 - Niektoré charity začali vymáhať dlžné sumy od obcí prostredníctvom **advokátskych kancelárií**, čo sa ukázalo ako čiastočne úspešné.
- **Reforma financovania od roku 2027:**
 - Účastníci vyjadrili hlboké obavy z prechodu na systém, kde príspevok na odkázanosť dostane priamo klient namiesto poskytovateľa.
 - Hrozí **obrovská byrokracia** (každý mesiac dokladovanie odchodených hodín na ÚPSVaR) a neistota príjmu, ak klient ochorie alebo nenastúpi do služby.
 - Výpočty naznačujú, že navrhované sumy (napr. 353 € na miesto v DSS) nebudú stačiť ani na pokrytie mzdových nákladov pri rastúcej minimálnej mzde.
- **Integrované posudky a stupne odkázanosti:**
 - Zaznela ostrá kritika kvality nových integrovaných posudkov, ktoré trvajú dlho (viac ako 90 dní) a často neodpovedajú realite.
 - Existuje riziko, že pri preposudzovaní dochádza k **znižovaniu stupňov odkázanosti** (napr. zo 6. na 3. stupeň), čo ohrozuje financovanie služby aj príjem klienta.
- **Dopad na klientov a rodiny:**
 - Nový systém môže viesť k tomu, že rodinní príslušníci (neformálni opatrovatelia) prídu o štátom platené odvody, ak klient navštevuje ambulantnú službu viac hodín.

- Nízke dôchodky klientov na východe Slovenska (okolo 420 €) neumožňujú, aby si klienti doplácali vysoké sumy za služby, čo môže viesť k ich sociálnej izolácii a zániku stacionárov.

3. Identifikované riziká

- **Kolaps siete ambulantných služieb** v dôsledku podfinancovania a nepredvídateľnosti príjmov.
- Ohrozenie finančných zdrojov na mzdy zamestnancov v úvode roku 2027 – pri zmene financovania v mesiacoch január až marec 2027, keď klient bude uhrádzať z vlastných zdrojov celú sumu za poskytovanú službu a preplatenie úhrady za mesiac január zo strany UPSVARu podľa zákona sa predpokladá v termíne do konca marca.
- Dezorientácia klientov a ich rodín v komplikovanom systéme výpočtov a úhrad. V súčasnosti o pripravovaných zmenách nie sú informovaní.

4. Závěry a akčný plán

Účastníci sa dohodli na nasledujúcich krokoch:

1. **Vypracovanie analýzy dopadov:** Každé zariadenie namodeluje svoju finančnú situáciu na základe dát z prvého štvrťroka podľa nových pravidiel, aby mali pádne argumenty pre ministerstvo.
2. **Lobbying a advokácia:**
 - **p. Korpesio** osloví p. Annu Ghannamovú (Asociácia poskytovateľov sociálnych služieb) so žiadosťou o stretnutie a zastupovanie záujmov ambulantných služieb.
 - Využitie platforiem **SKCH (Slovenská katolícka charita)** a **Sociofóra** na vyvinutie tlaku na ministerstvo (p. Valíček a p. Korpesio).
 - p. Jánošík sa pokúsi spojiť s p. Machajdíkovicou, ktorá sa prisľúbila navštíviť regióny.
 - Snaha o stretnutie s predstaviteľmi ministerstva (napr. p. Machajdíková) a poslancami (p. Nováková – osloví ju p. Valíček).
3. **Zjednotenie postupu:** Vytvorenie komunikačnej siete (e-mail) a príprava 5 až 7 kľúčových princípov/argumentov z praxe, ktoré je potrebné zmeniť.
4. **Termíny:** Je potrebné konať okamžite (apríl/máj), pretože legislatívny proces beží a čas na zmeny sa kráti.